

Ürgeállomány felmérés a miskolci 12995/8 hrsz-ú ingatlanon

Zárójelentés

Készítette: Czabán Dávid

A közönséges ürge (*Spermophilus citellus*) Magyarországon fokozottan védett faj, természetvédelmi értéke 250.000 Ft. Elterjedése a rövidfüvű sztyeppékhez kötődik, ezért egykori összefüggő populációi feldarabolódtak, mozaikosakká váltak, mára az egymástól elszigetelt kis állományok egyedszáma 50 – 10.000 egyed között mozog és évről évre igen hullámzó.

Az ürgék téli álmat alszanak. Mielőtt nyár végén – ősszel elvermelnek, az üregek bejáratát belülről eltömik. A hímek március elején, a nőstények március végén ébrednek, innentől kezdve lehet a lyukak alapján megbecsülni a területen élő állomány létszámát. Minden egyednek saját, több kijáratos járatrendszere van, ahol a járatok nagy része függőlegesen lefelé halad és van egy oldalirányú járat is, ami nagyjából 30°-os szögben húzódik lefelé. Ez utóbbin keresztül hozza a felszínre a járat nagyobbitása közben kiásott földet, így ez előtt jellemzően kialakul egy kisebb talajkupac. A járatrendszer teljes hossza több, akár 6-8 méter is lehet, és több mint 1 méter mélyre hatolhat le a föld alá.

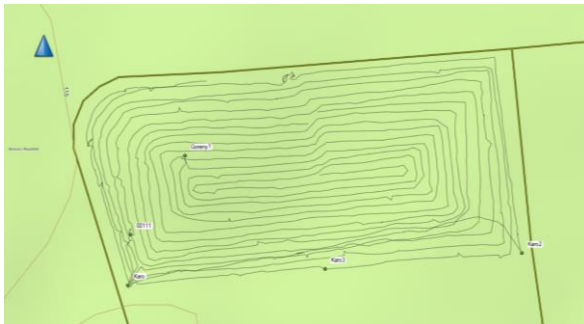
Évente egyszer szaporodnak, a párzás április elején történik, a 3-8 kölyök május folyamán születik. Július végére minden fiatal önállósodik és saját üreget ás magának. Az idősebb példányok már augusztusban elmennek téli álmra, míg a fiatalok még a késő őszi időszakban is megfigyelhetők, ha az időjárás sokáig meleg marad. Emiatt a befogás és áttelepítés csak április közepén, vagy július végén valósítható meg.

A Bükki Emlőstani Kutatócsoport Egyesület - BEKE (3300 Eger, Maklári út 77/A) 2001-es megalakulása óta aktívan részt vesz a védett és fokozottan védett emlősfajok hazai állományfelmérésében és gyakorlati védelmi tevékenységében. A Miskolc Holding Zrt a miskolci Mechatronikai Parkban fekvő, 12995/8 hrsz-ú, 8 hektáros ingatlanon lévő ürgepopuláció felmérésére és áttelepítésére adott megbízást.

A BEKE a szükséges befogási engedély (Ügyiratszám: PE-KTFO/1302-11/2021) beszerzése után első részfeladatként a célterület ürgeállományának részletes felmérését március végén - április legelején elvégezte. A felmérés két időpontban, március 20-án és április 2-án történt.

A 12995/8 hrsz-ú, 8 hektáros ingatlan látképe DNy-i irányból, a sarkot jelölő karóval.

A terebbejárás nyomvonala 2021. március 20-án (bal) és április 2-án (jobb). A GPS pontatlansága 4-6 méter és 7 másodpercenként rögzített nyomvonal pontot.

A bejárás során aktív ürgelyuk nem került elő. Volt egy nagyobb, kb. 15 cm átmérőjű, már elhagyott járat, ami feltehetőleg görény (*Mustela putorius*) lehetett. Ezen felül a területen sok mezei pocok (*Microtus arvalis*) járat és vár található. Ez a faj nem védett, az ország nagy részén rendszeresen gyérítik, mivel jelentős mezőgazdasági kártevő faj. Mind a két felmérő napon volt olyan pocok üreg, amelyik nagyon hasonlított az aktív ürgelyukakhoz, de mivel csak 1-1 volt belőle, valamint a felszín alatt kb. 15 cm-rel elkanyarodott, ezért ezek valójában pocok járatok, csak szélesebbek voltak, mint amilyenek szoktak lenni. A terület egy részén vakond (*Talpa europaea*) túrásai is megtalálhatóak, de ezek jelenléte nem befolyásolja a terület beépíthetőségét, nem korlátozza a tervezett építési munkákat.

Valószínűleg görény járat lehetett, de már nem lakott üreg március 20-án.

Mezei pocok járatrendszere a bejárt területen.

Nagyobb méretű pocoklyuk március 20-án. Az aznapi bejárési nyomvonalon a 00111-es számú ponton.

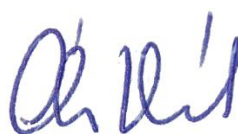
Nagyobb méretű pocoklyuk április 2-án. Az aznapi bejárési nyomvonalon a „nem ürge” nevű ponton.

Következtetés

A felmért miskolci Mechatronikai Parkban fekvő, 12995/8 hrsz-ú, 8 hektáros ingatlanon jelenleg nem élnek ürgék. Emiatt a szerződésben vállalt második részfeladat, a befogás és az áttelepítés nem tud megvalósulni. Az építkezés megkezdhető.

Tárnok, 2021. április 15.

Czabán Dávid

biológus

Bükki Emlőstani Kutatócsoport Egyesület